

Nyhedsbrev fra Sjældenhedsudvalget

Januar 2021

24. JAN. 2021 KL. 20:12

Henrik Haaning Nielsen og Morten Bentzon Hansen

Sortsvane, nu i kategori C, Bygholm Vejle den 6. juli 2020. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Den 21. januar 2021 afholdt Sjældenhedsudvalget (SU) på ny et virtuelt møde. Her er de mest bemærkelsesværdige afgørelser:

Brun sule godkendt som ny art for landet

Den 12. september 2020 observeredes en rastende adult brun sule ved Dueodde på Bornholm. Fuglen sås i ca. 25 minutter, hvor den ivrigt fouragerede. Fuglen er ikke dokumenteret ved hjælp af fotos eller video, men blev godkendt på baggrund af en god beskrivelse af såvel udseende som adfærd. Desuden fulgtes beskrivelsen af gode feltnoter.

Nordvesteuropa har oplevet et markant influx af brun sule i årene 2019-2020, således med op til ni fund rapporteret i England, et i Irland, to langs Atlanterhavskysten i Frankrig, et i Holland og altså et i Danmark (Kilde: tarsiger.com). Der er spekuleret i, at influxet kan være forårsaget af højere vandtemperaturer. Får vi Danmarks næste fund allerede i 2021?

Danmarks første isabellatornskade blev godkendt som Danmarks første turkestantornskade

Som nævnt i seneste nyhedsbrev (december 2020) blev det første danske fund af Isabellatornskade ssp. phoenicuroides genbehandlet, da de to racer isabellinus og phoenicuroides er blevet opsplittet i to arter siden den oprindelige godkendelse. De to arter er nu henholdsvis isabellatornskade *Lanius isabellinus* og turkestantornskade *Lanius phoenicuroides*.

Fuglen, en hun, rastede på Totten, Anholt, den 9. juni 1994.

En grundig analyse af de mange fotos af fuglen godtgjorde en bestemmelse af fuglen som turkestantornskade, Danmarks første fund.

Turkestantornskade, hun, Totten, Anholt den 9. juni 1994. Foto: Arve Jensen

Ørkengærdesangeren fra Blåvand oktober 1992

Fundet fra 1992 var på baggrund af bl.a. biometriske mål godkendt som ssp. *minula* ind til 2012. Det drejede sig om det eneste godkendte fund af denne race i Vesteuropa. På baggrund af ny viden om ssp. *minulas* udbredelse, nye fund af ssp. *halimodendri* i Vesteuropa og de meget små biometriske forskelle mellem de to racer, besluttede SU i 2012 at omstøde denne beslutning og godkendte i stedet fundet som ssp. *halimodendri/minula*, da SU ikke mente, at ssp. *halimodendri* kunne udelukkes.

I forbindelse med en ny sagsbehandling af fundet, besluttede SU at fjerne ssp. *minula* som mulighed, da formens udbredelse, ud fra nyeste viden, er blevet væsentlig reduceret, mens forekomsten af ssp. *halimodendri* og ssp. *blythi*, der har store udbredelser, er veldokumenteret i Nord- og Vesteuropa ud fra DNA-analyser. Fugle af formen ssp. *minula* er stadig ikke

truffet i Vesteuropa. Det har desuden vist sig, at de biometriske mål for ssp. halimodendri og ssp. blythi overlapper med ssp. minula.

Det blev derfor besluttet, at fundet nu er godkendt og figurerer som ssp. halimodendri/blythi.

Sortsvane i kategori C

Sortsvane yngler i Europa med mindre og stabile bestande i blandt andet Holland, Frankrig, Belgien og Tyskland. Bestanden i Holland er øget fra 1990'erne og toppede omkring 2007, hvorefter bestanden ser ud til at være stabiliseret. Forekomsten i Danmark følger bestandsudviklingen i Holland og på baggrund af et ringmærkningsfund fra den belgiske kategori C-bestand, har Sjældenhedsudvalget vurderet, at fugle fra de europæiske C-bestande optræder i Danmark. Det danske fund af en fugl fra Belgien drejer sig om en 2K ringmærket den 11. marts 2001 ved Lixhe og gemeldt fra Sneum området den 3. maj 2003.

Op til fem sortsvaner blev set i det område i 2003, og at en fugl fra Belgien dukker op på den jyske vestkyst, passer fint med, at især de hollandske knopsvaner ses på den danske vestkyst, og i høj grad anvender især Ringkøbing Fjord i fældeperioden.

I lighed med mandarinand og indisk gås indtræder sortsvane på den danske liste fra 1. januar 1995. Ligesom det gælder for disse to arter, betyder sortsvanes indtræden på C-listen ikke, at alle danske fund af sortsvane regnes som fugle fra Holland eller Belgien. Der vil helt sikkert fortsat optræde fugle, der er undsluppet fra fangenskab.